

N:o 73.

Ank. till Riksd. kansli den 26 april 1898, kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående försäljning af egendomen Nefvitshög n:o 15, ett kronobete, i Malmöhus län.

(I. A.)

Sedan vid uppskattningsförrättning, som år 1896 hållits å den för statsverkets räkning utarrenderade egendomen Nefvitshög n:o 15, ett kronobete, i Nefvitshögs socken och Bara härad af Malmöhus län, förslag uppgjorts till egendomens styckning och försäljning i smärre delar, hade, enligt hvad i en till Riksdagen aflåten proposition (u:o 73) af den 11 nästlidne mars meddelas, domänstyrelsen i skrifvelse den 14 nästlidne januari, under åberopande af mom. 7 i kongl. skrifvelsen till styrelsen den 25 september 1896 angående bestämmelser att tjena till ledning i fråga om lägenheters upplåtande från kronans jordbruksdomäner, underställt denna fråga Kongl. Maj:ts pröfning och för sådant ändamål öfverlemnadt instrumentet öfver berörda uppskattning tillika med en af förste landtmätaren C. M. Carlqvist år 1895 öfver egendomen upprättad karta med beskrifning äfvensom yttranden af Kongl.

Maj:ts befallningshafvande i länet och landtmästeristyrelsen jemte öfriga till ärendet hörande handlingar.

Af dessa handlingar hade inhemtats, bland annat,

att egendomen genom nio kontrakt af den 5 juni 1878 utarrenderats i nio särskilda lotter till den 14 mars 1899 mot årliga arrendeafgifter, som för hvar och en af lotterna understege 300 kronor, men för alla lotterna tillsammans belöpte sig till 1,696 kronor;

att egendomen, som utgjordes af en sammanhängande egofigur, i längd nära $\frac{1}{2}$ nymil, men i bredd på sina ställen endast några och trettio meter, innehölle, förutom 1 hektar 24,2 ar impediment, bestående af vägar och ett sandtag, en areal af 43 hektar 93,78 ar, allt med undantag af hustomterna afkomstgifvande mark;

att å egendomen, som blifvit för år 1895 taxeringsvärderad till 28,100 kronor, ej funnes några kronan tillhöriga byggnader, men deremot mer än 70 med enskilda personer tillhöriga bostadshus försedda lägenheter;

att innehafvarne af arrenderätten till de särskilda lotterna, nemligen för lotterna n:is 1, 2, 5, 6 och 7 Per Cronqvist, för lotterna n:is 3 och 4 Klement Andersson samt för lotterna n:is 8 och 9 Jöns Andersson, sjelfve icke brukade mer än hvardera en bland nyssnämnda lägenheter;

att de öfriga lägenheternas innehafvare lemnade, hvar och en efter sitt innehaf, bidrag till arrendeafgifternas gäldande;

att såsom skäl för egendomens försäljning af uppskattningsmännen framhållits, att egendomen med hänsyn till sin långa utsträckning och ringa bredd synnerligen väl lämpade sig till styckning, samt att här tillfälle kunde beredas för en mängd personer att i en trakt, der mycket god tillgång på arbete förefunnes, förvärfva mindre jordbrukslägenheter och bilda egna hem, på samma gång som staten derigenom kunde få väl betaldt för sin egendom;

att uppskattningsmännen i anledning deraf uppgjort nedanstående, på lägenhetsinnehafvarnes nuvarande innehaf grundade förslag till egendomens styckning, dervid efter pris, vexlande mellan 1,300 kronor och 1,100 kronor för hektar, följande saluvärden åsatts de särskilda lägenheterna, nemligen:

N a m n .	Egofigur å kartan.	A r e a l .			Lösningspris för har.	Utfördt saluvärde.	
		Har.	Ar.	Qv.-m.		Kr.	öre.
Carl Sandbergs lägenhet...	1, 2, 5	—	97	13	1,300	1,262	69
Anders Jönssons » ...	3	—	46	65	»	606	45
Christen Olsson Sjölin » ...	4	—	—	85	»	11	05
Jeppa Jonssons » ...	6	—	82	75	»	1,075	75
P. Malms » ...	7	—	42	50	»	552	50
Pål Hanssons » ...	8	1	21	25	»	1,576	25
Johan Trulssons » ...	9	1	12	50	»	1,462	50
Mälaren H. Olssons » ...	10	—	11	50	»	149	50
Nils Hanssons » ...	14	2	5	—	1,200	2,460	—
Hans Jacobssons » ...	15, 24, 71	1	84	37	»	2,212	44
Nils Svenssons » ...	16	—	35	25	»	423	—
Lars Nilssons » ...	17, 72	—	37	40	»	448	80
J. Olsson Vesterdals » ...	18	—	66	13	»	793	56
Anders Berlins » ...	19	—	40	50	1,200	486	—
Nils Anderssons » ...	20	1	25	03	»	1,500	36
L. Berlins och Hans Månssons » ...	21	—	2	12	»	25	44
Jöns Nilssons » ...	22	—	2	—	»	24	—
Sissa Jönssons » ...	23	—	4	35	»	52	20
Muraren Anders Nilssons » ...	25	—	49	50	»	594	—
Jöns Nilssons » ...	26	—	65	75	»	789	—
Fredrik Sörenssons » ...	27	—	3	67	»	44	04
Jöns Andersson d. ä:s » ...	29, 30	—	6	58	»	78	96
Carl Perssons » ...	31, 32	—	7	40	»	88	80
Nils Akessons » ...	33	—	2	—	»	24	—
Enkan Boel Akessons » ...	34	—	2	92	»	35	04
Måns Lundborgs » ...	35	—	24	82	»	484	84
Anna Perssons » ...	80	—	17	—	1,100	5	16
Olof Nilssons » ...	36	—	—	43	1,200	564	—
Per Nilssons » ...	37	—	47	—	»	1,155	—
Nils Johanssons » ...	38	—	96	25	»	422	40
Jacob Jönssons » ...	39	—	35	20	»	30	96
Olof Malms » ...	39 a	—	2	58	»	784	44
Joel Larssons » ...	40, 41	—	65	37	»	371	04
Klemens Anderssons » ...	42	—	30	92	»	360	—
Isak Lindals » ...	43	—	30	—	»	460	80
Pål Fricks » ...	44	—	38	40	»	344	20
L. Malmborgs » ...	45	—	2	10	»	121	20
	89	—	29	—	1,100		
	46	—	10	10	1,200		

N a m n .	Egofigur å kartan.	A r e a l .			Lösningpris för har.	Utfördt saluvärde.	
		Har.	Ar.	Qv.-m.		Kr.	öre.
Snickaren Anders Nilssons lägenhet	47	—	74	50	1,200	1,204	75
	90	—	28	25	1,100		
O. Fäldts	48	—	57	33	1,200	687	96
Anders Jönssons	49	1	—	45	»	1,205	40
Arrendatorn Jöns Anderssons	51	1	21	75	1,100	2,552	80
	100	—	62	05	»		
	102	—	44	25	1,200		
Smeden Petter Anderssons	52, 55, 57	—	87	37	1,300	1,125	81
	103, 105						
	106, 107						
Per Åstradssons	53, 54, 104	—	21	—	»	273	—
Slagtaren Nils Svenssons	58, 59	1	15	—	1,200	3,582	19
	108	—	55	93	1,100		
	109	—	67	50	1,250		
	110, 112	—	57	17	1,300		
Mårten Svenssons	61	—	14	65	»	190	45
Lars Hanssons	62	—	—	55	»	7	15
Anders Karlqvists	63	1	84	70	1,250	3,270	31
	113	—	80	13	1,200		
Per Anderssons	64, 65	1	12	12	1,300	1,457	56
Per Larssons	66, 67	1	08	—	»	1,404	—
Nils Nilssons	68	—	73	—	»	949	—
Per Olsson Anderbergs	69	—	72	75	1,200	873	—
Jöns Olssons	70	1	14	88	»	1,378	56
Vilhelm Berlins	73	1	5	87	»	1,270	44
Jöns Nilssons enka Kjersti Jönsdotters	74	1	7	25	»	1,287	—
Sven Anderssons	75	—	99	—	1,100	1,089	—
Lars Jönssons	76	—	59	—	»	649	—
Jöns Anderssons enka Anna Persdotters	77	—	24	55	»	270	05
Jöns Jönssons från Klågerup	78	—	25	68	»	282	48
Nils Jönssons från Hyby	79	—	26	87	»	295	57
Hans Anderssons	81	—	52	—	»	572	—
Arrendatorn Per Kronqvists	82, 86	2	15	45	»	2,369	95
Enkan Elna Jönssons	84	—	1	50	»	16	50
Per Olssons	85	—	3	18	»	34	98
Pål Vougts	87, 88	—	49	42	»	543	62
Pigan Else Nilssons	91	—	10	28	»	113	08
Muraren A. Pålssons	92	—	1	15	»	12	65
Enkan Bengta Klementssons	93	—	44	75	»	492	25

N a m n .	Egofigur å kartan.	Areal.			Lösningspris för har.	Utfördt saluvärde.	
		Har.	Ar.	Qv.-m.		Kr.	öre.
Nils Perssons lägenhet...	94	—	4	05	1,100	44	55
Nils Jönssons " ...	95	—	20	95	"	230	45
Sissa Jacobssons " ...	96	—	16	50	"	181	50
Nils Anderssons " ...	97	—	40	—	"	440	—
Jöns Jönssons från Torreberga " ...	98	—	47	65	"	524	15
Petter Gustafssons " ...	101	—	1	08	"	11	88
Summa	—	43	93	78	—	52,773	41

att samtliga dessa lägenheter, enligt hvad kartan utvisade, hade förbindelse med genom egendomen dragna vägar med undantag för lägenheterna n:is 94 och 101, och vore alla ofvan uppräknade lägenheter, utom de med n:is 69, 74 och 79 betecknade, försedda med lägenhetsinnehafvarne tillhöriga hus;

att efter meddelande af sådana förelägganden, som omförmäldes i kongl. brefvet den 22 december 1893 angående särskild föryttring af lägenheter från kronoegendomar, som försäljas, samtliga lägenhetsinnehafvarne förklarar sig villiga att af kronan för åsatt pris inköpa hvar och en sin lägenhet att tillträdas den 14 mars 1899 och i öfrigt på de i samma kongl. bref stadgade vilkor, dervid dock, hvad anginge lägenheten n:o 39 a, hvars här ofvan upptagne innehafvare Jacob Jönsson numera aflidit, köpeanbudet gjorts af den aflidnes son J. Jakobsson Löngren, å hvilken de öfriga sterbhusdelegarne öfverlåtitt sin rätt till lägenheten, liksom, beträffande lägenheterna n:is 3 och 4, köpeanbud å dem båda afgifvits af Anders Jönsson å n:o 3, hvilken, af anledning att de honom tillhöriga hus synts delvis vara belägna å den af Christen Olsson Sjölin bebodda, endast 85 kvadratmeter omfattande lägenheten n:o 4, hembjudits begge dessa lägenheter med förbehåll af rätt för Sjölin att under sin återstående lifstid qvarbo å lägenheten n:o 4; och hade Petter Andersson å egotrakterna n:is 52, 55, 57, 103, 105, 106 och 107, för hvilka saluvärdet i uppskattningsinstrumentet till följd af felsummering utförts med 1,125 kronor 81 öre i stället för 1,135 kronor 81 öre, förklarar sig villig att i köpeskilling erlægga sistberörda belopp;

att lägenhetsinnehafvarne, med undantag af L. Berlin och Hans Månsson å egotrakten n:o 21, Jöns Nilsson å egotrakten n:o 22, Sissa

Jönsson å egotrakten n:o 23, Fredrik Sörensson å egotrakten n:o 27, Nils Åkesson å egotrakten n:o 33, Anna Persson å egotrakten n:o 36, J. Jakobsson Löngren å egotrakten n:o 39 a, Lars Hansson å egotrakten n:o 62, Nils Jönsson å egotrakten n:o 79, Elna Jönsson å egotrakten n:o 84, Per Olsson å egotrakten n:o 85, A. Pålsson å egotrakten n:o 92 och Petter Gustafsson å egotrakten n:o 101, förbehållit sig rätt att erlægga köpeskillingarna under loppet af tio år;

att samtliga lägenhetsinnehafvarne aflemnat antagliga borgensförbindelser för köpeskillingarnas behöriga erläggande;

att innehafvaren af egotrakten n:o 100 Jöns Andersson i afgifvet yttrande förklarat, att han, derest han blefve egare till denna lägenhet, medgåfve utfartsväg öfver densamma åt innehafvaren af angränsande egotrakten n:o 101; samt

att jemväl innehafvaren af egotrakten n:o 95 Nils Jönsson skriftligen förklarat sig medgifva, att han, derest han erhöle eganderätt till sistberörda egotrakt, lemnade innehafvaren af egotrakten n:o 94 rätt att för all framtid taga väg öfver n:o 95 till den väg, som genomskure kronobetet.

Kongl. Maj:ts befallningshafvande hade förklarat sig ej hafva något att erinra mot förslaget om egendomens försäljning eller mot de åsatta saluvärdena.

För egen del hade domänstyrelsen, enär förslaget om kronobetets styckning och försäljning i mindre lägenheter syntes vara synnerligen egnadt till främjande af syftet med kongl. skrifvelsen den 25 september 1896 eller att bereda mindre bemedlade tillfälle att bilda egna jordbruk, samt kronobetets bibehållande i kronans ego icke, såvidt styrelsen hade sig bekant, påkallades af något statsändamål, hemställt, att Kongl. Maj:t, med godkännande af det uppgjorda styckningsförslaget, måtte till Riksdagen aflåta proposition i ämnet.

Med afseende å hvad i ärendet förekommit har Kongl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att medgifva,

att, sedan det inbördes förhållande, efter hvilket ofvan omförmälda särskilda lägenheter borde deltaga i utgörandet af kronobetets allmänna utskylder och besvär, blifvit bestämdt genom egostyckning i den ordning, lagen om hemmansklyfning, egostyckning och jordafsöndring den 27 juni 1896 stadgade, med iakttagande dervid, att egotrakterna n:is 3 och 4 å kartan tillsammans skulle betraktas såsom en lägenhet, att nödiga vägar utlades för de lägenheter, som bestode af egotrakterna n:is 94 och 101, för den förra lägenheten öfver egotrakten n:o 95 och för den senare lägenheten öfver egotrakten n:o 100,

samt att egotrakten n:o 13 afsattes såsom ett för alla lägenheterna gemensamt sandtag,

dels samtliga lägenheterna, med undantag af de med åbyggnader ej försedda egotrakterna n:is 69, 74 och 79, måtte, hvarje lägenhet till sin innehafvare, upplåtas med tillträdesrätt den 14 mars 1899 mot ofvan omförmälda köpeskillingar, den för smeden Petter Anderssons lägenhet bestämd till 1,135 kronor 81 öre, att erläggas af de lägenhetsinnehafvare, som derom gjort förbehåll, under loppet af tio år med en tiondedel årligen och af de öfriga vid tillträdet, samt i öfrigt på de i mom. 8 af kongl. skrivelsen den 25 september 1896 stadgade vilkor, dervid dock egotrakterna n:is 3 och 4 borde upplåtas till Anders Jönsson med förbehåll af rätt för Christen Olsson Sjölin att under sin återstående lifstid qvarbo i sin å egotrakten n:o 4 belägna stugubyggnad, samt bland köpevilkoren rörande den lägenhet, som utgjordes af egotrakterna n:is 51, 100 och 102, och rörande den egotrakten n:o 95 omfattande lägenheten intoges förbehåll om rätt till utfartsväg, öfver n:o 100 af förstnämnda lägenhet för innehafvaren af egotrakten n:o 101 och öfver andra lägenheten för innehafvaren af egotrakten n:o 94;

dels ock egotrakterna n:is 69, 74 och 79 måtte hvar för sig till försäljning utbudas i enlighet med stadgandena i mom. 8 af kongl. skrivelsen den 25 september 1896;

och har Kongl. Maj:t derjemte föreslagit Riksdagen att medgifva, att de medel, som inflöte genom ifrågavarande försäljningar, måtte, på samma sätt som köpeskillingarna för försålda mindre kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsbörd tjenlig mark.

Statsutskottet, till hvars förberedande behandling detta ärende blifvit hänvisadt, har icke haft något att emot Kongl. Maj:ts framställning erinra; hvadan utskottet hemställer,

att hvad Kongl. Maj:t i förevarande hänseende föreslagit må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 26 april 1898.

På statsutskottets vägnar:

CHR. LUNDEBERG.